

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 52

Lýsingarprísir fyri mm: 20 øyru á
1. síðu, 15 øyru á 3. og 4. síðu

Mánadagin 13. august 1951

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárid

25. Árg.

Tíðindi

Fiskiskapur — toskur — sild — kalvi — fuglur og hoyggj

Snörisskipini fáa nógvan fisk á Eysturlandinum. Í hesi vikuni hava Elisabeth, Fimm systur, Sigurfarið og Maritana roynt á Heklubankanum. — Týsdagin fekk Elisabeth 45 skpd.

Fuglberg er farin á Eysturlandið við línú.

Skipini sleppa ikki at royna innan fyri 3 milna markið. Tey, ið hava verið innanfyri eru koyrd út um av verjuskipinum, ið tó hevur farið sera lagaliga fram.

Alsey (fyrrv. skonnartin Karin) er komin á Føroyar. Chr. Holm Jacobsen hevur keypt hana úr Íslandi til sildaveiðuskip.

Misjavnt hevur verið við sildaveiðuni undir Føroyum. Við hvørt hava tey bræðga við og fingið heilt væl. Í seinastu viku hevur Dragarsund veitt heilt væl. Hann ætlaði at fara til Íslands og skuldi fáa gørn send yvir, men nú skal hann í øllum førum fyrst aftur á Føroyar. Einstök av hinum sildaveiðuskipunum ivast í at fara til Íslands.

Útróðurin var litil í hesi vikuni. Veðurlagið tarnaði nakað og heldur ikki lá væl fyri við agni. Frægasti bátur mundi verða Brimnes, ið fekk 10.000 pund á Fugloyarbankanum í 2 setum.

Veðurlagið á Sudurlandinum hevur verið sera ringt allan juli mánað og veiðan hareftir. Kalvaveiðubátarnir hava einki fingið, snurravæðsbátarnir eitt sindur, einstakir heilt væl.

Norðanfyrri fáa bátarnir væl av kalva. Við Norðdepilsbátinum Louisa hava 3 menn veitt frá 400 til 1800 pund dagliga. Núpur setti eina setu í hesu vikuni og fekk 1600 pund.

Lundaveiðan í Viðoyinni hevur verið heilt litil í ár. Lítið hevur verið roynt og fánigurin hevur verið minni. Bestu ár plagar veiðin at liggja um 30000.

Í Hvannasundi hava menn gjørt eitt strekki av nýggja kaj-økinum har uppá 12 m. Tað kostaði 30.000 kr. og komu so langt út í sjógvin, at t.d. Ternan kann leggja at. Nú verður arbeitt, uppá næsta strekkið, ið er 10 m. Komið er uppá sjógvin nú. Hetta kemur at kosta góðar 40.000 kr. Eftanin er at gera enn eitt strekki út á sjógvin.

Norðanfyrri eru menn so smátt byrjaðir at hoyggja, men grasið er sera lítið.

Soleiðis verða fiskimenn viðfarnir

Á Føroya lögtingi seinast tingseta var, varð lóg gjörd og kunngjörd í blöðunum, at Fiskasölan skuldi halda aftur 25 % av saltfiskapeninginum tá hann var seldur, tí tann penng skuldi fiskimaðurin hava, hesin peningurin kundi ikki veðsetast av nøkrum. Í tí treysti fóru menn avstað aftur í ár at veiða; men hvat er hent. Tann reglugerð, ið landsstýri skal gera til Fiskasöluna, so hon kann halda aftur henda pening, er enn ikki gjörd.

Kunnu og vilja fiskimenn framvegis lata sær tilíkt bjóða!!!

TÍÐINDI SUNNAN ÚR VÁGI

Maritana hevur verið heima fullfermd fyri 3 ferð undan Íslandi. Kemes landaði 320 skpd. Bæði skipini eru farin aftur til Íslands.

Norco — grønlandsdamparin hevur skipað fisk upp her. Útróður er litil og eingin.

Fiskaturking fer fram í størum, bæði úti og inni.

Smátt gongur at avskipa fisk. Harav litil og eingin peningur millum manna.

Sjálvt teir, ið eru millum størstu avskiparar — produsentar — av fiski, duga illa frá at greiða, hvussu tað hongur saman, at so illt gongur við at avskipa fisk.

Meðan fiskurin herheima verður vrakaður og flokkaður ferð eftir ferð og handfarin so varliga, eins og vóru tað sjúk menniskju, so verður ein trolaralastin fyri og onnur eftir uppskipað í Keypmannahavn. — Vrakad?? Nei! Fiskurin verður landaður við hvíslum. — Hvør kloddi stúvaður niður niður í tunnur ella kassar og sendur víðari sum »Faroe Fish» —

— Er eingin her á landi før-

Loypa upp á tjóðlegg, detta niður á langlegg, so kann sigast um Tjóðveldisflokkinn í hernaðarmálinum. Hann smokkaði burtur og var veikur tá málið kom til umrøðu á tingi. Allir flokkar sögdu seg vera ímóti, at Føroyingar komu at luttaka í hernaðardubbanini. Men annað var helt Dam javnf. vegna hvat í tær stóru kreftirnar vestani ella eystani frá trýsti á eina líta tjóð. Um tað hendi var henni einki í býti at gera. Tað sæst hvussu farið er Íslandi.

Hann greiddi frá tí fundinum ið á sinni var hildin í statsministerinum millum ministeriisins umboðsmenn og embætismenn øðrumegin og Føroya ríkisdagsmenn (Th. P. mótti sum vant ikki) hinumegin. Ríkisdagsmenninir — Dam og Niclasen — mælti móti hernaðarlíggjum tiltaki uttanum landsstýri og lögting. Men har kom fram, at tilíkt hevði ikki verið í ætlan og hetta var seinri váttað av ríkisumboðsmanninum á Føroya lögtingi.

HERNAÐARMÁLID

tingmál nr. 13/51

at tað var sjálvandi, at Føroyingar skuldu verða við í samráðingunum og avgerum í øllum hernaðarlíggjum spurningum ið möguliga komu at viðvíkja Føroyum.

Í seinastu ríkisdagssetu segði Dam, varð ikki eitt orð talað við ríkisdagsmenninar um nakað hernaðarlígt tiltak í Føroyum, einasta ið hent var, var lóg ið býti Danmarkar ríki sundur í hernaðarókir, har Føroyar og Grønland verð hvør sítt øki. Hendan lóg var beinleiðis ein úthyggjan av teirri stöðu sum Føroyingar sum heild hava tikið hernaðarmálinum viðvíkjandi, nevnlíga at einki skuldi henda uttan samráðingar við og góðtakan av Føroya lögtingi. Við tað, at Føroyar er vorðið ein deild ber væl til at hava samráðingar um Føroyar heilt fyri seg uttan at fáa málið vaxt inn í danskar hernaðarspurningar.

Annars er stóðan hjá javnaðar- og sjálvstýrisflokkinum sögd í hesum uppskoti til avgerðar í málinum sum Dam las upp.

Føroya lögting hevur ynskt og ynskir ta best möguligu sjóverju og eina í samband við hana verandi veður- og radiostöð og bjargingskipan.

Men tá í talan er um hvussu Føroyum skal verða í hernaðarmálum, heldur Føroya lögting sær rætt til eina og hvørja tíð at vera við í samráðingunum tí viðvíkjandi og krevur, at einki hernaðarlígt verður endiliga avgjört uttan góðkenning og samtykt tingsins.

Á Føroya lögtingi 8.-8.-1951.

Føroya javnaðarflokkur

P. M. Dam

Sjálvstýrisflokkurin

Johan Kallsoy

illa farin.

Menn eru so smátt farnir undir at asfaltera hövudsvegirnar — góðar royndir eru gjörðar á vegnum niðan á Skúanes (Loranstöðina).

El-verkið koyrir nú bert frá 8 á morgni til kl. 21 vegna vatntrot.

Gróðurin er nokk av fræga. Nú er at vóna at hoytterrinn og torvtterrinn roynast eins væl.

Tíðindamaður.

— — —

Í gjárkvöldið hendi tað óhapp at eldur kom í ein installering, ið var og dyrgdi. Til alla lukku var báturin staddur so nær akralandinum sunnavert á fjörðinum og tey 5 fólkin, í bátinum vóru finga bjargað sær á land —

Firma J. A. Hjelm átti bátin, ið seinri varð bjargaður til Vágs